

Anvisningar gällande examination inom Utbildningsvetenskap¹

1. Om examination

Föreliggande regelverk gäller för examination av kurser och kursmoment inom grundutbildningen vid området för Utbildningsvetenskap och är ett komplement till gällande lagar och förordningar samt till de regelverk som beslutats lokalt vid Linköpings universitet. Detta regelverk syftar till att tydliggöra examinationens funktion, examinationens villkor, samt examinatorns ansvar.

Examinationen inom grundutbildningen skall vara *yrkesrelevant*, vilket innebär att examinationens innehåll och form skall prövas mot gällande examensordning. Det ska vara tydligt att examinationen sker inom ramen för en lärarutbildning.

Examinationen skall betraktas som ett åtskilt men betydelsefullt lärtillfälle, dvs vara *pedagogiskt motiverad*. Det är viktigt att beakta betydelsen av examinationens innehåll och form för studentens kunskapsutveckling. Examinationen skall bidra till att studenten utvecklar ett holistiskt perspektiv på kursens/kunskapsmomentens innehåll.

Examinationen skall vara *kunskapskontrollerande*. Studenten skall bedömas i förhållande till de kunskaper och förmågor som anges i kursplanens mål. Endast resultaten av läroprocessen skall examineras. I kursens genomförande skall därför övning och prövning tydligt åtskiljas.

Examinationen skall följa gällande lagar och förordningar liksom lokala regelverk. En *rättssäker examination* förutsätter tydliga styrdokument och regelverk och att examinator är väl förtrogen med dess innehåll. Rättssäker examination innebär att studenter alltid prövas individuellt och att examinator är förvissad om prövningsobjektets äkthet. Rättssäker examination innebär även att hög reliabilitet skall garanteras vid subjektiva bedömningar. Rättssäker examination innebär dessutom att studenten i förväg vet vad som examineras och hur och när examinationen genomförs. Studenten skall dessutom veta vilka hjälpmedel som är tillåtna för den valda examinationen, samt veta vem som examinerar.

Examinationsförfarandet skall *ta rimliga resurser i anspråk*. Balansen mellan övning och prövning skall beaktas i förhållandet till studenters och lärares tidsresurser men även till aktuell kursekonomi. Antalet examinationer inom en kurs skall begränsas. När flera examinationer förekommer inom en kurs skall varje examination registreras i Ladok med provkod.

¹ Gäller all grundutbildning inom Utbildningsvetenskap utom Folkhögskolläraryrket, Specialpedagogprogrammet och Specialläraryrket.

2. Examinator

Examinator utses av institutionsstyrelse. Ansvaret som examinator kan ej delegeras, men i förekommande fall skall examinator inhämta underlag från medverkande lärare/lärarytbildare inför den slutgiltiga bedömningen av studentens individuella prestationer.

Examinator skall vid alla typer av examination övertyga sig om studentens individuella prestation.

Examinator skall alltid iaktta förvaltningslagens bestämmelser om jäv. Även underlagsgivande lärare/lärarytbildare omfattas av detta.²

Examinators ansvar sträcker sig till och med att se till att examinationens resultat rapporteras i LADOK, senast tolv (12) arbetsdagar efter examinationstillfället.

Vidare gäller:

- att examinator är skyldig att informera sig om centrala och lokala styrdokument/regelverk som styr examinationen
- att examinator tillsammans med studenter i kursplaneringen skall konkretisera kursplanens skrivningar kring examination
- att examinator ansvarar för att tydliga bedömningskriterier för examinationen skapas
- att examinator ansvarar för att alla studenter vid kursens början informeras i en kurshandledning om former och förutsättningar för examination, inklusive bedömningskriterier
- att examinator i de fall kursen innehåller flera examinationer skall redovisa kriterier för sitt slutgiltiga ställningstagande till studentens individuella prestation, dvs hur examinator viktar de olika examinationerna i förhållande till betyget
- att examinator ansvarar för framtagning av tydliga rutiner kring examinationens genomförande både vid ordinarie examinationstillfälle och andra examinationstillfällen
- att examinator ansvarar för att rutinerna vid in- och utlämning av examinationsunderlag är rättssäkra.

Till examinator får endast utses den som vid Linköpings universitet innehar eller uppehåller anställning³ som professor, lektor, adjunkt eller forskarassistent samt den som blivit antagen till oavlönad docent.⁴

² Se vidare avsnittet om jävsregler i högskolan i universitetets lokala regelsamling, löpnummer:1, beslutsdatum: 1998-10-19

³ Inkl. adjungerade.

⁴ Se vidare universitetets regelsamling, kap 4.1.1 Grundläggande högskoleutbildning, Betyg. Dnr 1193/02-10

KMB

3. Examinationsformer

Vid val av examinationsform skall gällande riktlinjer kring examination beaktas. De examinationsformer som förekommer inom lärarutbildningen skall utformas så att de uppfyller de krav som anges under rubriken Om examination; nämligen att examination skall vara kunskapskontrollerande och rättssäker, pedagogiskt och resursmässigt motiverad samt yrkesrelevant. Det är viktigt att examinator kan övertyga sig om studentens individuella prestation och skall tillse att examinationsformen säkerställer att det är studenten ifråga som har genomfört examinationen.

I kursplanen skall tydligt framgå vilka examinationsformer som förekommer inom en viss kurs. I kurshandledningen skall tydligt framgå när, var och hur examinationen ska ske samt varför en viss examinationsform används.

Inom lärarutbildningen skall en enhetlig terminologi för beskrivning av examinationsformer användas.

4. Bedömningskriterier

Tydliga bedömningskriterier skall finnas för varje kurs, eller i förekommande fall för varje examination om kursen innehåller flera examinationer. Bedömningskriterierna skall harmoniera med gällande kursplan, utbildningsplan och examensordning. Bedömningskriterier för varje betygsgrad skall finnas om flergradig betygsskala används. Bedömningskriterierna skall anges i kurshandledningen.

5. Underlag för examination av tillämpade sociala och didaktiska lärarförmågor

I de kurser där tillämpade sociala och didaktiska lärarförmågor prövas sker detta huvudsakligen under den verksamhetsförlagda utbildningen, men prövningen bör även ske under campusförlagd utbildning. Tydliga bedömningskriterier skall finnas för prövning av dessa förmågor.

Under den verksamhetsförlagda utbildningen skall underlagsgivande lärarutbildare⁵ pröva studentens prestationer utifrån givna kriterier. Den underlagsgivande lärarutbildaren skall i ett planeringssamtal informera studenten om bedömningskriterierna för prövningen samt komma överens med studenten om när prövningen skall ske. Prövningen skall ske under den avslutande delen av VFU-perioden. Den underlagsgivande lärarutbildaren skall pröva och dokumentera förmågan och därefter lämna underlag till examinator som examinerar studentens förmåga.

I de fall tillämpade sociala och didaktiska lärarförmågor examineras under campusförlagd utbildning skall examinator vid kursstart informera studenten om bedömningskriterier och om tidpunkt för prövningens genomförande. Prövningen skall ske i slutet av kursen.

⁵ Dvs utsedd handledare.

Underlag för examination av tillämpade sociala och didaktiska förmågor utgörs av systematiserad och dokumenterad observation. Detta underlag kan dock kombineras med annan examination.

Examination av tillämpade sociala lärarförmågor; kommunikativ förmåga, samarbetsförmåga och ledarskapsförmåga skall registreras i Ladok med provkod.

6. Särskilda föreskrifter för muntliga examinationsformer

Vid användning av muntliga examinationsformer skall examinator säkerställa rättssäkerheten genom att tillse att prestationen dokumenteras. Rättssäkerheten kräver att prestationen skall kunna granskas i efterhand. Om flera studenter examineras samtidigt skall sådana förutsättningar skapas så att studentens individuella prestation kan bedömas⁶.

7. Examination av examensarbeten/upsatser (omfattande minst 15 högskolepoäng)

Underlag för examination av examensarbeten/upsatser skall bestå av tre delar: examensarbete/upsats, respondentskap och opponentskap. Tydliga bedömningskriterier för dessa tre delar ska finnas. Funktionen som handledare och examinator skall utövas av skilda personer⁷.

Examensarbeten/upsatser kan seminariebehandlas om handledaren bedömer att examensarbetet/upsatsen är färdig för ett examinationsförfarande och har gett sitt medgivande därtill. Examinator skall inhämta handledarens synpunkter inför uppsatsseminariet. Examinator har att bedöma examensarbetet/upsatsen efter de uppsatta bedömningskriterierna. En tregradig betygsskala skall tillämpas.

8. Examination av slöjdalster, estetiska gestaltningar, portfolio och andra texter etc

Vid examination där slöjdalster, estetiska gestaltningar, portfolio och andra texter etc utgör underlag är det av vikt att prövningsobjektets äkthet kan garanteras samt att säkerställa att studentens individuella prestation bedöms.

9. Obligatoriska moment

Förekomsten av obligatoriska moment skall begränsas. Om obligatoriska moment förekommer inom en kurs skall de upprepas ytterligare minst två gånger inom ett år, varav en gång i nära anslutning till kursen. Obligatoriska moment kan ej ersättas med annan uppgift.

⁶ Studenten skall alltid examineras individuellt, men examinator kan examinera flera studenter vid ett och samma tillfälle.

⁷ Nämnden för utbildningsvetenskaps beslut 2002-09-24 Dnr LiU 1340/02-40.

Det obligatoriska momentet skall beskrivas i kursplanen under rubriken Obligatoriska moment. Obligatoriska moment skall registreras i Ladok med provkod.

10. Anonym tentamen

Vid salstentamen skall anonym tentamen tillämpas.⁸ När anonym tentamen tillämpas måste, bl a mot bakgrund av reglerna om jäv i förvaltningslagen, examinator innan betyg sätts ta del av namnen på de studenter som examineras. Eftersom betygsbeslut inte kan överklagas är det mycket viktigt att anonymiteten bryts. Detta bör ske så sent som möjligt i examinationsprocessen dock innan betygsbeslut fattas.

11. Examinationstillfällen

Studenten skall erbjudas att delta i minst fem examinationstillfällen per kurs⁹; ett ordinarie tillfälle inom ramen för kursen samt ytterligare minst fyra tillfällen. Tre av dessa fem examinationstillfällen skall ges inom loppet av ett år utan att kurslitteraturen ändras. Examinator skall vid kursstart meddela studenterna när dessa tre examinationstillfällen äger rum. Det skall vara minst två veckor mellan varje examinationstillfälle. Varje examinationstillfälle innebär en ny examination.

I de fall examinator väljer att erbjuda möjligheten att utföra kompletterande uppgifter skall denna möjlighet tydligt framgå av kursplanens skrivningar kring examination och ytterligare förtydligas i kurshandledningen. I kurshandledningen skall även anges vilka kriterier som gäller för att en student skall kunna komplettera. Kompletteringen kan endast ske vid nästkommande examinationstillfälle och kompletteringsuppgiften skall ha samma examinationsform som den ordinarie examinationen. Bedömningen av kompletteringsuppgiften sker utifrån samma bedömningskriterier som den ordinarie examinationen.

Alla examinationstillfällen skall förläggas till vardagar kl 8-17 såvida inte särskilda skäl föreligger.

Om studenten inte kan delta i examination på grund av examinator/institutions misstag, oförutsedda händelser som drabbar universitetet¹⁰ eller att examinationen inte kan fullföljas¹¹ på grund av extraordinära orsaker¹² skall studenten ha rätt till nytt examinationstillfälle. Tid för sådant examinationstillfälle bör om möjligt bestämmas i överenskommelse med den eller de studenter som drabbats. Som riktlinje bör gälla att ny examination skall genomföras senast tre veckor efter det ordinarie examinationstillfället.

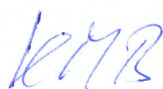
⁸ Rektors beslut 2006-06-21 Dnr: LiU 823/06-40

⁹ Per examinerande moment/examination

¹⁰ Brand, elavbrott etc

¹¹ T o m att betyg rapporteras till LADOK

¹² T ex att examinationshandling försvinner

12. Begränsning av antalet examinationstillfällen

Examinationen av tillämpade sociala lärarförmågor; kommunikativ-, samarbets- och ledarskapsförmåga under den verksamhetsförlagda utbildningen får begränsas till tre (3) examinationstillfällen per kurs. Begränsningen skall framgå i respektive kursplan. Student som blir underkänd vid examination av tillämpade sociala lärarförmågor vid första examinationstillfället har rätt till stöd att bearbeta den underliggande problematiken tillsammans med en erfaren handledare på fältet.

13. Återkoppling

Regelmässigt skall resultatet av examinationen nå studenten senast elva (11) arbetsdagar efter examinationens genomförande och vara inrapporterat i LADOK efter tolv (12) arbetsdagar. Tentamen bör kunna återfås senast tre veckor efter examinationstillfället. Om tiden mellan ordinarie examinationstillfälle och nästa examinationstillfälle är mindre än fem veckor bör eftersträvas att tentamen kan återfås minst två veckor före nästkommande examinationstillfälle.

Examinator skall alltid ge återkoppling efter genomförd examination till studenten antingen enskilt eller i grupp. Detta bör ske i nära anslutning till återlämnandet av tentamen och senast tio (10) dagar före nästa examinationstillfälle. Vid examination av uppsatser/examensarbeten skall examinator, handledare och studenten efter framläggning diskutera hur uppsatsen skall förändras.

En student har rätt att ta del av det som har tillförts betygsbeslutet. Ett exempel är det underlag för examination av tillämpade sociala och didaktiska lärarförmågor som en handledare på en fältskola redovisar till examinatorn på kursen.

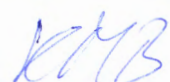
14. Utlämnande av students tentamen och examinationshandling¹³

Sedan ett ärende om betygssättning har slutbehandlats är studentens tentamen allmän handling. Lärosätet får lämna ut tentamen till studenten. Om studenten eller någon annan begär att få en kopia av tentamen är lärosätet skyldigt att lämna ut en sådan, givet att originalhandlingen finns kvar. Därvid skall de allmänna bestämmelserna om kopiering i Avgiftsförordningen tillämpas. Efter ett år från dagen för betygssättning får lärosätet gallra ut kvarvarande tentamina.

Kopior på själva examinationshandlingen skall, efter det att examinationen har genomförts, lämnas ut på begäran om inte sekretess kan anses föreligga. Sekretess gäller t ex om en tentamen upprepas. Om en institution vägrar att lämna ut en examinationshandling med hänvisning till bestämmelserna i sekretesslagen skall institutionen skyndsamt meddela ett beslut med den innebörden och upplysa om att beslutet kan överklagas¹⁴.

¹³ Med tentamen avses dokumenterat underlag för examination, dvs visuell, muntlig eller skriftlig dokumentation av den studerandes prestation. Med examinationshandling avses de frågor studenten har ställts inför vid examinationen.

¹⁴ Överklagan sker till Kammarrätten i Jönköping.

BESLUT
2010-06-16
Dnr LiU 1055/06-45
7(7)

15. Förnyad examination för högre betyg; plussning

Studenter som har genomgått kurs och fått betyget godkänt skall ej tillåtas att genomgå förnyad examination för att få ett högre betyg. Ett sådant förfarande skulle rimma illa med högskolelagens krav på effektivt resursutnyttjande.

16. Ytterligare föreskrifter

För de delar som inte behandlas i detta regelverk gäller LiUs lokala regelsamling. Här återfinns bl a Anvisningar vid misstanke om fusk och Anvisningar för genomförande av skriftliga prov i sal.

Anvisningarna för examination fastställdes av Områdesstyrelsen för Utbildningsvetenskap 2007-03-06. Revidering skedde 2009-12-08 då de anpassades till LiU:s regelverk. Revidering har också skett 2010-06-16 innebärande att begreppen Lp (lärarprogrammet) i Linköping och Lp (lärarprogrammet) i Norrköping ersatts med ordet lärarutbildningen som en konsekvens av tidigare sammanslagning av de båda programmen.